19 listopada 2022

Czynniki narażające osoby starsze, niesamodzielne na bycie ofiarą przemocy

Przemoc wobec osób starszych jest zjawiskiem występującym w różnych przestrzeniach – prywatnych (np. w domu) i instytucjonalnych (np. w domach leczniczych czy opiekuńczych). Jest skutkiem wielu czynników. Wynika ze zjawiska nadużycia władzy i/lub nadużycia zaufania. Przejawia się w formie użycia siły bezpośrednio wobec ofiary i/lub w formie zaniedbania. Związana jest ze stresem osoby stosującej przemoc (członków rodziny osoby starszej, jej opiekunów). Należy wspomnieć, że część osób starszych w przeszłości sama stosowała przemoc wobec swoich aktualnych opiekunów – najczęściej dzieci. Co oznacza, że w przeszłości opiekunowie i seniorzy żyli w rodzinach, które doświadczały różnych problemów, trwały w kryzysach np. uzależnienia, chorób somatycznych, psychicznych, w kryzysie przemocy.

Czynnikami ryzyka wystąpienia przemocy są:

- izolacja społeczna osoby starszej – niski poziom lub brak wsparcia społecznego (brak partnera, samotne zamieszkanie),
- wcześniejsze doświadczenia traumatyczne osoby starszej (np. przemoc),
- niepełnosprawności seniorów różnego rodzaju (intelektualna, ruchowa itp.),
- choroby (somatyczne i psychiczne),
- stany dementywne osoby starszej,
- wiek (50.–60. rok życia),
- płeć żeńska,
- pochodzenie etniczne osoby starszej,
- niski przychód,
- bezrobocie, brak świadczeń finansowych,
- wspólne zamieszkiwanie z dalszą i/lub bliższą rodziną (kuzynami, rodzeństwem, dziećmi),
- bezdomność osoby starszej,
- stereotypy i przekonania na temat funkcjonowania osób starszych (braku zdolności rozumowania, braku zaradności itp.).

Do występowania przemocy wobec osoby starszej może przyczynić się:

- bezradność,
- słabość,
- pogorszony stan psychiczny (np. depresyjność po odejściu na emeryturę),

---

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

- uzależnienie osoby starszej od innych, np. od dzieci, u których mieszka,
- samotność,
- poczucie winy wynikające ze świadomości swoich ograniczeń,
- nadmierne obciążenie osoby zajmującej się opieką nad starszą osobą.

Piśmiennictwo:

1. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.

Źródło zdjęcia: *https://www.canva.com/photos/*

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT